

514

Besluit van 30 september 1988, houdende Rechtspositieregeling voor deelnemers aan initiële opleidingen

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 23 juni 1988, nr. AB87/30/U7, directoraat-generaal Management en Personeelsbeleid, directie Arbeidsvoorwaarden, afdeling Financiële Arbeidsvoorwaarden Rijkspersoneel;

Gelet op artikel 125, eerste lid, en artikel 134, eerste lid, van de Ambtenarenwet 1929 (Stb. 530) en artikel C1, eerste lid onder 1 van de Algemene burgerlijke pensioenwet (Stb. 1986, 540);

De Raad van State gehoord (advies van 2 september 1988, nr. W04 88 0360);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 26 september 1988, nr. AB87/30/U14, directoraat-generaal Management en Personeelsbeleid, directie Arbeidsvoorwaarden, afdeling Financiële Arbeidsvoorwaarden Rijkspersoneel;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. Onze Minister: Onze Minister van Binnenlandse Zaken
- b. Opleiding: De krachtens artikel 10 aangewezen opleiding, die aansluitend aan de indiensttreding moet worden gevolgd.
- c. Deelnemer: De ambtenaar in de zin van het Algemeen Rijksambtenarenreglement (Stb. 1931, 248) of in de zin van het Ambtenarenreglement Staten-Generaal (Stb. 1979, 123) dan wel de werknemer in de zin van het Arbeidsovereenkomstenbesluit (Stb. 1931, 354), die minder dan twaalf maanden achtereenvolgens is bezoldigd volgens het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 (Stb. 1983, 371) en die deelneemt aan de opleiding.

Artikel 2

De aanstelling van de ambtenaar in de zin van het Algemeen Rijksambtenarenreglement of in de zin van het Ambtenarenreglement Staten-Generaal die een opleiding dient te volgen geschiedt in tijdelijke dienst voor de duur van die opleiding.

Artikel 3

1. Met de werknemer in de zin van het Arbeidsovereenkomstenbesluit die een opleiding dient te volgen wordt een arbeidsovereenkomst gesloten voor de duur van de opleiding.

2. Tussentijdse beëindiging wegens onvoldoende resultaten bij de opleiding is mogelijk door middel van opzegging. Op deze beëindiging is het bepaalde in de leden 2, 3, 4 en 6 van artikel 57 alsmede artikel 57a van het Arbeidsovereenkomstenbesluit van toepassing.

Artikel 4

In de akte van aanstelling van de ambtenaar in de zin van het Algemeen Rijksambtenarenreglement of in de zin van het Ambtenarenreglement Staten-Generaal dan wel in de arbeidsovereenkomst van de werknemer in de zin van het Arbeidsovereenkomstenbesluit, die een opleiding dient te volgen, wordt vermeld voor hoeveel uren het dienstverband wordt aangegaan, hoeveel uren daarvan als werktijd gelden en hoeveel uren voor het volgen van de opleiding zijn bestemd.

Artikel 5

1. De in verband met de opleiding te maken directe kosten worden integraal door het Rijk vergoed.

2. De artikelen 66a en 75 van het Algemeen Rijksambtenarenreglement onderscheidenlijk de artikelen 101 en 111 van het Ambtenarenreglement Staten-Generaal, dan wel de artikelen 44a en 47 van het Arbeidsovereenkomstenbesluit zijn niet van toepassing op de deelnemer.

Artikel 6

Voor de toepassing van het Algemeen Rijksambtenarenreglement, het Ambtenarenreglement Staten-Generaal, respectievelijk het Arbeidsovereenkomstenbesluit wordt onder bezoldiging, respectievelijk loon, mede verstaan een vergoeding als bedoeld in artikel 7, tweede lid, van dit besluit.

Artikel 7

1. Aan de deelnemer beneden de leeftijd van 25 jaar, die een opleiding volgt wordt voor de uren die zijn bestemd voor het volgen van de opleiding geen salaris in de zin van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 toegekend.

2. De vergoeding van uren die voor het volgen van de opleiding zijn bestemd aan de in het eerste lid bedoelde deelnemer wordt vastgesteld op een bedrag per dagdeel tot een maximum van f 33,- per dag.

3a. Voor de toepassing van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 worden de uren die voor de deelnemer als werktijd gelden, aangemerkt als een gedeelte van de volledige werktijd, bedoeld in artikel 2, onderdeel g, van genoemd bezoldigingsbesluit.

3b. De in het tweede lid bedoelde vergoeding wordt niet aangemerkt als ambtelijk inkomen in de zin van artikel C1 van de Algemene burgerlijke pensioenwet.

Artikel 8

Voor de toepassing van artikel 23 van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 worden de uren die voor het volgen van de opleiding zijn bestemd, aangemerkt als arbeidsuren, met dien verstande

dat geen overwerkvergoeding wordt toegekend voor extra uren besteed aan de opleiding.

Artikel 9

Het bepaalde in artikel 7 is niet van toepassing voor de deelnemer met wie voor de datum van inwerkingtreding van dit besluit is overeengekomen, dat voor de voor het volgen van de opleiding bestemde tijd salaris zal worden uitbetaald.

Artikel 10

Onze Minister wijst de opleidingen aan waarop dit besluit van toepassing is.

Artikel 11

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

Artikel 12

Dit besluit kan worden aangehaald als Rechtspositieregeling voor deelnemers aan initiële opleidingen.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en de Algemene Rekenkamer.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

's-Gravenhage, 30 september 1988

Beatrix

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. P. van Dijk

Uitgegeven de *tweëntwintigste* november 1988

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

In bepaalde gevallen is het noodzakelijk, dat de ambtenaar, c.q. arbeidscontractant ter vervulling van een functie, daaraan voorafgaand of daarnaast, een op de functie gerichte initiële opleiding volgt, die het karakter draagt van een zuivere leerperiode en waarin derhalve geen productieve arbeid wordt verricht. De hierbedoelde ambtenaar behoort gedurende de leerperiode beschouwd te worden als leerling die als zodanig niet is belast met de uitoefening van een functie.

Gezien het vorenstaande heeft het kabinet besloten aan ambtenaren in die situatie – voor zover zij de leeftijd van 25 jaar niet bereikt hebben – voor de tijd gedurende welke de initiële opleiding gevolgd wordt geen bezoldiging, maar een vergoeding in de vorm van een maandgeld toe te kennen. Hierdoor wordt tevens bereikt dat de positie van de ambtenaar in opleiding meer dan thans aansluit bij die van de schoolverlater, die een vervolgopleiding volgt. Het onderhavige besluit beoogt een formele basis te geven voor de uitvoering van het kabinetsbesluit.

Deregulering

Het onderhavige ontwerp is getoetst aan de hand van de beknopte vragenlijst die is opgenomen in de Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en algemene maatregel van bestuur, zoals vastgesteld door de minister-president op 16 januari 1985. Daaruit is gebleken dat tegen het ontwerp uit dereguleringsoogpunt geen bezwaar bestaat.

Het onderhavige besluit voorziet in een eenvoudige regeling van arbeidsvoorwaarden bij initiële opleidingen bij de rijksoverheid.

De bestuursinstrumenten die bij de uitvoering van de regeling gehanteerd worden, zijn ministeriële regelingen van de minister van Binnenlandse Zaken.

Ten opzichte van de bestaande situatie vindt geen wijziging van bestuurlijke lasten van enige betekenis plaats. Evenmin zijn personele consequenties van de regeling te verwachten. Voorts is geen verzwarende te verwachten voor het rechterlijke apparaat.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

In dit artikel zijn de begripsbepalingen opgenomen. Ten aanzien van het begrip opleiding wordt bepaald dat deze voorafgaand of naast de vervulling van een functie moet worden gevolgd.

Met het begrip deelnemer wordt bedoeld op de ambtenaar c.q. de werknemer die deelneemt aan een opleiding en die minder dan twaalf maanden achtereen in het genot is van een bezoldiging krachtens het Bezoldigingsbesluit burgerlijke rijksambtenaren 1984 (Stb. 1983, 571). De termijn van twaalf maanden is enerzijds gesteld om deelnemers die reeds enige tijd in dienst zijn van de rijksoverheid in de gelegenheid te stellen een dienstopleiding te volgen zonder dat dit nadelige gevolgen heeft voor hun rechtspositie. Laatstbedoelde categorie laat zich immers moeilijk vergelijken met schoolverlaters.

Anderzijds wordt met deze termijn aangegeven dat degenen die eerst kort na de indiensttreding met de opleiding beginnen, omdat de start van de opleiding niet samenvalt met de datum van indiensttreding, terwijl de indiensttreding wel samenhangt met de te volgen dienstopleiding, onder de werking van dit besluit vallen.

Artikel 2

In artikel 2 is neergelegd dat de aanstelling van de ambtenaar in de zin van het Algemeen Rijksambtenarenreglement (ARAR) die een aangewezen opleiding dient te volgen, geschiedt in tijdelijke dienst voor de duur van de opleiding. Uitgangspunt is derhalve dat alle artikelen van het ARAR op hem van toepassing zijn voor zover daar niet in dit besluit van wordt afgeweken. Dat brengt met zich mee dat ook artikel 95 van het ARAR, handelend over de beëindiging van een tijdelijk dienstverband (inclusief de mogelijkheid van tussentijdse beëindiging) van toepassing is op de ambtenaar die deelneemt aan een opleiding.

Artikel 3

Ook de werknemer in de zin van het Arbeidsovereenkomstenbesluit (AOB) die een aangewezen opleiding dient te volgen, ontvangt een dienstverband voor bepaalde tijd. Daar in het AOB – dat op hem van toepassing is voor zover daar in dit besluit niet van wordt afgeweken – de mogelijkheid van tussentijdse beëindiging niet is opgenomen, wordt het tweede lid voorgesteld. Tussentijdse beëindiging wegens onvoldoende resultaten bij de opleiding wordt mogelijk gemaakt door middel van opzegging. De in het AOB voorkomende bepalingen inzake opzegging van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd worden daarop van toepassing verklaard.

Artikel 4

Ten aanzien van de deelnemer die aansluitend aan de indiensttreding een opleiding volgt wordt in de akte van aanstelling dan wel in de arbeidsovereenkomst vermeld voor hoeveel uren het dienstverband wordt aangegaan, hoeveel uren daarvan als werktijd gelden en hoeveel uren voor het volgen van de opleiding zijn bestemd.

Met deze bepaling wordt aangegeven dat het volgen van de opleiding onderdeel is van het dienstverband. Voor zover in rechtspositioneel opzicht de omvang van een dienstverband relevant is (zoals b.v. voor vakantie) dienen derhalve – behoudens in de uitdrukkelijk in het besluit geregelde gevallen – de voor de opleiding bestemde uren meegeteld te worden. Opgemerkt zij nog dat het hier gaat om een aantal uren dat voor de opleiding is bestemd, en niet het aantal uren dat de opleiding ook daadwerkelijk wordt gevolgd.

Voor het overige worden de deelnemers voor de toepassing van onder meer het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984, de Interimregeling ziektekosten ambtenaren 1982 (Stb. 173) en de Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1968 (Stb. 263) – voor zover in dit besluit niet anders is bepaald – als deeltijdwerkers beschouwd, hetgeen inhoudt dat hun aanspraken op grond van vorenvermelde regelingen worden vastgesteld op basis van de verhouding tussen het aantal arbeidsuren en het aantal uren behorend bij een volledige werktijd.

Artikel 5

Gelet op de uitgangspunten van de opleidingen als in het besluit bedoeld, alsmede op het feit dat beneden 25-jarigen voor het volgen van de opleiding geen salaris genieten, doch slechts een vergoeding, is het niet meer dan normaal dat de deelnemer de door hem in verband met het volgen van de opleiding te maken directe kosten, integraal vergoed krijgt. Hieronder worden verstaan de aanschaffingskosten van het verplicht gestelde studiemateriaal, cursus- en les gelden, alsmede examen- en diplomakosten. De reiskosten welke in het kader van de

opleiding worden gemaakt worden vergoed op basis van het Reisbesluit 1971 (Stb. 1970, 602) dan wel het Verplaatsingskostenbesluit 1962 (Stb. 150). In verband met het vorenstaande wordt voorts bepaald dat de artikelen uit ARAR en AOB inzake opleidingskosten en studiefaciliteiten niet van toepassing zijn op de deelnemer.

Artikel 6

Met de voorgestelde bepaling wordt bereikt dat de vergoeding voor voor de opleiding bestemde uren ook wordt doorbetaald, indien de opleiding niet daadwerkelijk wordt gevolgd wegens een geoorloofde reden zoals ziekte, verlof en vakantie. Wordt de opleiding door de deelnemers echter zonder geoorloofde reden niet gevolgd, dan kan volgens de gebruikelijke regels de vergoeding worden ingehouden.

Artikel 7

De leeftijdsgrens voor de toepassing van dit artikel is gesteld op 25 jaar, welke leeftijdsgrens in het algemeen wordt gehanteerd in het kader van het jeugdwerkplan van de overheid.

In het eerste lid van dit artikel wordt bepaald dat, met inachtneming van het vorenstaande, over de uren die bestemd zijn voor het volgen van de opleiding geen salaris wordt toegekend. In de plaats daarvan wordt een vergoeding verleend, waarvan de hoogte voorshands is vastgesteld op een bedrag per dagdeel tot een maximum van f. 33,- per dag. Onder dagdeel wordt verstaan een ochtend, een middag of een avond.

Voor de uren die als werktijd gelden, wordt uiteraard wel een salaris toegekend, en zulks met inachtneming van het bepaalde in artikel 11 van het BBRA 1984; hierin wordt voorzien door het bepaalde in het derde lid. Op grond van laatstbedoelde bepaling vindt – in voorkomende gevallen – ook artikel 16, tweede lid, van het BBRA 1984, overeenkomstige toepassing.

Gelet op het feit dat het in onderhavig besluit gaat om een vergoeding met een tijdelijk karakter en niet om een beloning voor produktieve arbeid, is in het derde lid van dit artikel bepaald dat deze vergoeding niet als ambtelijk inkomen in de zin van de Algemene burgerlijke pensioenwet wordt beschouwd, hetgeen inhoudt dat deze vergoeding niet meetelt voor de opbouw van pensioenrechten. Een en ander betekent tevens dat over de vergoeding geen pensioenbijdrageverhaal wordt ingehouden en deze bovendien niet is onderworpen aan de inhouding 1982.

Artikel 8

Een extra werkbelasting van een deelnemer dient in beginsel in aanmerking te komen voor de toepassing van de overwerkbepaling van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 (BBRA 1984). Er is immers geen reden om aan te nemen dat de extra werkinspanning die moet worden geleverd binnen een aanstelling met een combinatie van werk en opleiding minder zwaar zou wegen. Dit artikel strekt ertoe een redelijke toepassing te bewerkstelligen van de overwerkbepaling ten aanzien van deelnemers aan een opleiding.

Artikel 9

Met deze overgangsbepaling wordt bereikt dat deelnemers waarmee voor de datum van inwerkingtreding van dit besluit afspraken zijn gemaakt op het punt van de beloning, die afwijken van hetgeen ter zake

in dit besluit is bepaald, geen wijziging in hun financiële rechtspositie ondervinden.

Artikel 10

Binnen de overheid komen opleidingen die aansluitend aan de indiensttreding moeten worden gevolgd in velerlei vormen en varianten voor. Gezien de grote verscheidenheid in het aanbod van opleidingen is er van afgezien om de opleidingen limitatief in de regeling op te nemen. De Minister van Binnenlandse Zaken zal bij afzonderlijk besluit die bedoelde opleidingen aanwijzen. Ten aanzien van opleidingen die in de toekomst op deze wijze zullen worden aangewezen zal door het hoofd van het desbetreffende ministerie overleg worden gevoerd met de Bijzondere Commissie.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. P. van Dijk